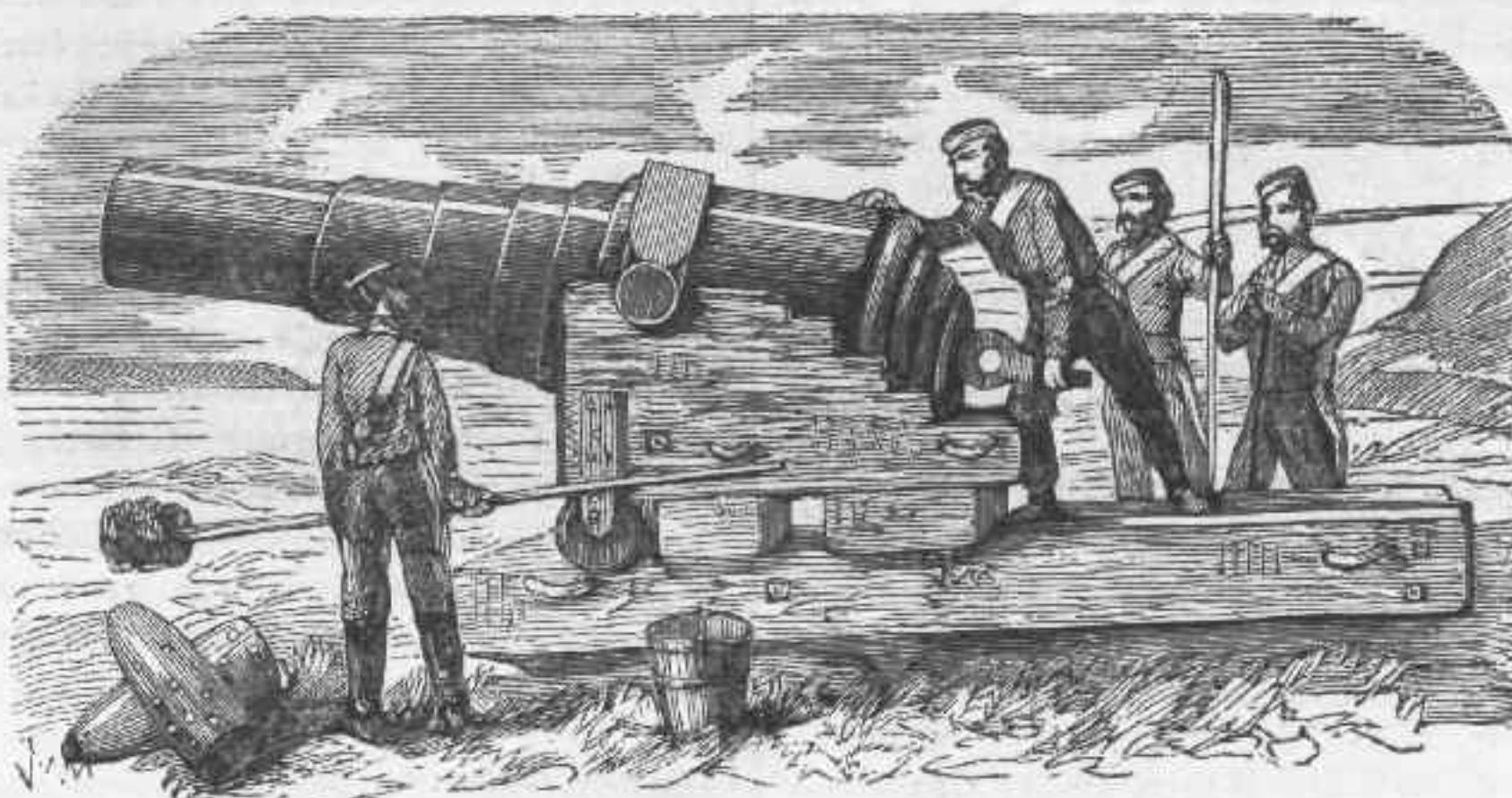

ώς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ γαλλικὰ θωρακοφόρα πλοῖα, ὃν μικρὸν δεῖγμα δίδεται τοῖς ἀναγνώσταις τὸ μικρὸν πλοῖον Σαΐγών. Ἐχει δὲ ἡ Γαλλία μέγιστα θωρακοφόρα, δρόμωνας καὶ δίκροτα, ὃν τὰ κυριώτατα καλοῦνται Σολφερίνον, Μαγέντα, Στέμμα, Ἀντητος καὶ Νορμανδία. Η δὲ Ἀγγλία ἔχει μέγιστον πάντων τὸν Μινώταυρον, οὐ τίνος τοὺς πέντε ιστούς βλέπει ἐν τῇ εἰκόνι: ὁ ἀναγνώστης, ἔπειτα δὲ τὰ Ἀγγλούρο, Νορθουμβερλάνδ καὶ Warrior.

διαρραγεῖσα ἐτρύπησεν αὐτὸν διαμπερὲς ἀναξασα ὅπην 60 ἑκατοστῶν μέτρου ἐν τῷ θωρακὶ, ἔχοντι πάχος 115 ὑποχιλιομ., τὸ διάφραγμα, 450 ὑποχιλιομ. ἐγένετο σύντριψις καὶ τὰ δύο ἐσωτερικὰ φύλλα 118 ὑποχιλ. ἐντελῶς συνεστράφησαν ως γάρτης. Διὰ τοιούτων τηλεβόλων πρόκειται νὰ ὅπλισθῃ ὁ Μινώταυρος· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα φάίνεται ἀμφίβολον καὶ σχεδὸν ἀδύνατον ἐν πλοίῳ, διὰ τὸ μέγα βάρος καὶ τὸ δυσχίνητον τοῦ κανονίου.

Big-will, γίγας τῶν κανονιών.

Μεταξὺ δὲ τῶν καννονίων ὑπερέχει πάντως τὸ ἀγγλικὸν Big-will, ὡς μέγιστον πάντων τῶν μέχρι τοῦδε κατατκευασθέντων. Τὸ καννόνιον τοῦ Κ. Δάλγρεν ζυγίζει 7,750 χιλιόγραμμα, τὸ τοῦ Πάρωτ 12,000 χιλ. τὸ δὲ ἀμερικανικὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ Βρούκ ἔξερεύγεται σφαίρας ζυγίζουσας 430 χιλιόγραμμα. Τὸ τοῦ Σερ Ἀρμεστρόγγυ δύως ὑπερβαίνει πάντα ταῦτα. Ζυγίζει 22,000 χιλιογρ., ἔχει μῆκος 4,μ. 572 καὶ ἐσωτερικὴν διάμετρον 0,μ. 939. Η βαλλομένη σφαίρα ἐξ τεχνωνευμένου σιδήρου, κωνικὴ καὶ κοίλη κατὰ τὸ ἄκρον, ζυγίζει 272 χιλιογρ. καὶ περιέχει γόμον 18 χιλιογρ. πυρίτιδος. Δοκιμασθεῖσα ἐπὶ σκοποῦ ἐπιπλέοντος καὶ παρισάντος ἀκριβῶς τὸ τεθωρηγμένον πλάγιον τοῦ Warrior, δεδεμένου δὲ εἰς ἀπόστασιν 1000 μέτρων, ἔδωκε τὰ ἕξης ἀποτελέσματα. Εἰς τὴν τρίτην βολὴν, μία σφαίρα ἔτυχε τοῦ σκοποῦ κατὰ τὸ κέντρον καὶ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΙΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ.

(Τέλος. Ιδε φυλλ. 338 καὶ 339.)

Τὸ 1847, ὁ Κ. Στανίσλαος Ιουλιανὸς, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς μαρτυρίας τῶν ἀξιολογωτέρων Σινικῶν συγγραφέων, διεκοίνωσε τὴν ἐν Παρισίοις αὐτοκρατορικὴ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν σπουδεῖσιν ἐν ἣ ἀναφέρονται αἱ ἐποχαὶ καθ' ἃς ἐγένοντο παρὰ τοῖς Σινικοῖς αἱ σημαντικώτεραι ἐφευρέσεις· λέγει δὲ ὅτι 2700 ἔτη πρὸ Χριστοῦ, οἱ Σινικοὶ ἀνέτρεφον τοὺς σηρικοποιοὺς βόμβους, 1000 ἔτει π. Χ. ἐγγόριζον τὴν χρῆσιν τῆς πυξίδος τὴν ὅποιαν μετεγειρίζοντο εἰς τὰς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν περιηγήσεις αὐτῶν (1)· 400 ἔτη π. Χ. κατεσκείαζον σιδηρο-

(1) Περὶ τῆς ιδιότητος τῆς μαγνητικῆς σελύνης καὶ τῆς πυξίδος γίνεται μνεία ἐν τινὶ περὶ φυσιογραφίας πονήματος Κέν-ζοῦν-χί ὅμοσπευσθέντι ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων Σιγγ., δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ 1114 μέχρι τοῦ 1117. π. Χ. ἔτους.

(2) Ἀπὲ τοῦ 119, ἔτους π. Χ. βασιλεύοντος τοῦ Οσού-

πλοίων 200 έτη π. Χ. κατεσκεύαζον μελάνην και γάρτην ἐκ βακανών· 100 έτη π. Χ. εἶχον πυρίτιδα μεταξύ του 581—696 έτους μ. Χ. εἶχον τύπον τη μᾶλλον ξυλογραφίαν· τῷ 904 μ. Χ. μετεχειρέζοντο τὸν δὲ ἐγχράκτων λιθίνων πλακῶν τύπον, καὶ τὸ 1041—1049 τὸν διὰ κινητῶν στοιχείων. Τὴν Θ. ἔκατονταστηρίδα κατειργάζοντο τὴν πορσελάνην, κατεσκεύαζον ἀρτεσιανὰ φρέατα, ἐφότιζον καὶ ἐθέρμανον τὰ καταστήματα αὐτῶν δι᾽ ἀερίου (gaz), εἶχον γεφύρας μετεώρους ἐκ βαμβοῦ ἢ ἐκ σιδηρῶν ἀλύσιων, καὶ ἀντλίας πυροσθετικάς· τὸ 1120 έτει μ. Χ. κατεσκεύαζον χαρτία παιγνιδίου, καὶ τὸ 1260—1341, ἵσσαν παρ' αὐτοῖς ἐν γρήσαι τὰ χρητονομίσματα (2). ο.τ.λ.

Οἱ Σιναὶ, προστίθησιν ὁ Κ. Ιουλιανὸς, γνωρίζουσι νὰ θεραπεύσωσι διάφορα παρ' ἡμῖν δυσίστα πάθη χρωματίζουσι· τὰς κόμιας καὶ μάλιστα διὰ μέλανος χρώματος διαρκῶς διατηρουμένου· μεταβάλλουσι τὸ χρῶμα τῶν ἐπὶ τῶν δένδρων ἀνθέων, καὶ ἐπιταγύνουσι· τὴν διάθησιν καὶ ὕριμανσιν τῶν καρπῶν· ἔτι δὲ προξενοῦσι εἰς τὰ διηθῆ μεταβολὰς διλας ἀγνώστους εἰς ἡμᾶς.

Ἐπειδὴ ὑπῆρχε νόμος ἀπαγορεύων τὴν ἐπίκρισιν τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως ὁ Αὐτοκράτωρ Βεντὴν ἐξέδιπτο τὸ ἔξιτης διέταγμα. «Ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἡμῖν αὐτοκρατόρων, ἐξετίθετο ἐφ' ἐνὸς μὲν μέρους τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς σημαία, ἐφ' ἡς ἐκαστος πολίτης ἦδυνατο ἐλευθέρως νὰ γράψῃ καὶ προτείνῃ πᾶν μέτρον ὃ ἐνόμιζε συντελεστικὸν εἰς τὴν πρόδοδον τοῦ κράτους· ἐφ' ἑτέρου δὲ ἐτίθετο τράπεζα ἐφ' ἡς ἐκαστος ἦδυνατο νὰ ἀποθέτῃ τὰς ἐγγράφους παρατηρήσεις του ἐπὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ παρεκτροπῶν τῆς Κυβερνήσεως· τὸ μέσον τοῦτο ἦτο λίαν κατάλληλον διπώς ἡ Κυβερνητική ἐξεγνιάζῃ τὰς διαθέσεις τῶν πολιτῶν, καὶ ὀφελεῖται ἐκ τῶν συμβουλῶν αὐτῶν. Νῦν δὲ ὑπάρχει νόμος δι᾽ οὐ ἀπογορεύεται τοῖς πολίταις νὰ ἐκφράζονται κατὰ τῆς διαχωρίας τῆς κυβερνήσεως. Διὰ τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως οὐ μόνον στεριόμεθα τῆς τῶν μακράν διατελούντων σφῶν συμβουλῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν παρ' ἡμῖν αὐλικῶν· πῶς λοιπὸν δὲ ἥγειν δύναται νὰ γνωρίσῃ τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ; Ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου γίννεται καὶ ἔτερόν τι ἀτόπημα, δηλαδὴ, ἐάν τις διαψύσῃ τὰς πίστεως καὶ ἀφοισιώσεως διαπληώσεις τοῦ λαοῦ ὑπολαμβάνεται ὡς ἐπαναστάτης· διαιτήσῃ διθύρα, ἀλλὰ μὴ ἀρεσται τοῖς ὑπαλλή-

τῆς, ἐκ τῆς τῶν Χαν δυναστείας, ἔχοντες Ἐλλειψιν χρημάτων ἐπενόησαν τὰ ἐκ δεράτων νομίσματα ἐπικληθέντα φίπι, δηλαδὴ τεμάχια δέρματος ἐλάφου, λευκά καὶ σχοντα μέγεθος τετραγωνικοῦ ποδός, ἐφ' ὃν ἥσαν ἐξωγραφημένοι τραγέλαφοι. Τὰ νομίσματα δὲ ταῦτα ἐπειδήντο ἀντὶ 300 φράγκων, ἀλλ' ἐκυκλοφόρουν ἐν μόνῃ τῇ αὐτοκρατορικῇ αὐλῇ.

λοις, παρεξηγοῦνται καὶ ἐκλαμβάνονται ὡς κατηγορίαι τῶν πράξεων τῆς κυβερνήσεως. Οὗτος ὁ ἀπλοὺς καὶ ἀγγράμματος λαὸς ἐνδέχεται δίφνης καὶ ἄνευ λόγου νὰ θεωρηθῇ ἔνοχος ἐγκλήματος καθοσιώσεως. Τὸ τοιοῦτον λοιπὸν ἔγῳ οὐκ ἀνέχομαι. *

Ο Αὐτοκράτωρ Κύρρος τού, δὲ ἀκμάσας περὶ τὸ 1403 έτος, διέταξε νὰ καίσωσι τὰ πονήματα τοῦ Τάρσου, τὰ πραγματεύμενα περὶ τοῦ τὴν ἀθανασίαν προξενοῦντος φαρμάκου. Ἐνεθάρρυνε τοὺς λαγίους, καὶ ὅτε τῷ ἀντίγγειλον ὅτι ἀνωρύχθη λατομεῖον λίθων διέταξε νὰ καλύψωσιν ἐκ νέου αὐτὸ προσθεῖς· «Δὲν θέλω νὰ βαρύνω τὸν λαὸν μὲ ἀνωφελῆ ἐργασίαν, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ λίθοι οὗτοι καὶ ἀν ὑποτεθῆσι πολύτιμοι, οὐδαμῶς δύνανται χρείας τυχούσης νὰ θρέψωσιν ἢ ἐνδύσωσι τὸν λαόν.» Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον διέταξε νὰ μετατρέψωσιν εἰς νομίσματα πέντε μεγίστους δρειχαλκίνους κώδωνας.

Ο σοφὸς αὐτοκράτωρ Σχίζης τούγγη διέταξεν ἐν ἔτει 1573 νὰ δημοσιεύηται ἐνιαυσίως διατάλογος τῶν δημοσίων τοῦ κράτους ὑπαλλήλων.

Ο τελευταῖος Αὐτοκράτωρ ἐκ τῶν Μίγη ἐδείχθη ὑπερασπιστής τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ πλείστοις τῶν καθολικῶν ἰεραποστόλων τῶν παρευρεθέντων εἰς τὸν ἐκθρονισμὸν τῆς δύναστείας ταύτης πειρατῶν τὴν ιστορίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν (1650) ἡ Σινικὴ Αὐτοκρατορία διηρεῖτο εἰς δεκαπέντε βασιλείες συμπεριλαμβάνοντα ὅλα δρυοῦ 4,402 πόλεις τετειχισμένας συμπεριλαμβανομένων τῶν φρουρίων. Έκ τῶν περὶ ὃν δὲ λόγος πόλεων ὑπήγοντο τίνες εἰς δημοτεῖς ἥγειμόνας ἔχοντας τὴν ἔδραν αὐτῶν ἐπὶ ἀβάτων ὁρέων.

Λί έκ Πεκίνου μέχρι τῶν συνόρων δημόσιοι διέξηρας τε καὶ θαλάσσης δόσοι ἐξετείνοντο εἰς 1146 ἡμερῶν δρόμον· εἰς ἐκάστην δὲ τῶν διδῶν τούτων ὑπῆρχε ζενοδοχεῖον ἔνθα ἐξενίζοντο, δικπάνη τοῦ δημοσίου, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, οἱ χάριν δημοσίου ὑπηρεσίας περιοδεύοντες δρυμόσιοι λειτουργοί, καὶ πρὸς τούτοις δύος τῶν πολιτῶν ἡξιούμεντο τοιούτους παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος προνομίου. Εἰς τὰς ἐξενοδοχεῖας ταῦτα ἐστάθμευον καὶ οἱ ταχυδρόμοι, διπου εὑρίσκον προπταιμασμένους τοὺς ἀναγκαίους ἴππους.

Ο πληθυσμὸς τῶν γεωργῶν τῆς αὐτοκρατορίας ἐσυμπεσοῦτο εἰς 59,788,264· δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ ὠρισμένου πρὸ φυλακὴν τοῦ μακροῦ τείγους εἰς 902,000 ἀνδρας, ἐξ ὃν 380,000 ἴπποι. Έν καιρῷ εἰρήνης δὲ πρὸς συντήρησιν τῆς τάξεως στρατὸς ἐσύγκειτο ἐξ 768,000 ἀνδρῶν, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἴππου. Ο δὲ ἀριθμὸς τῶν διὰ τὸ ἴππον καὶ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν ἴππων εἰς 565,000.

Ἐκτὸς τῶν πληρονομένων φύρων ὑπογράφεονται οἱ πολίται· νὰ προσφέρωσι τῷ αὐτοκράτορι καθ' ἐκστὴν μέρος τῶν προτίθενταιν αὐτῶν· ἐπομένως τὰς ἀ-

νάκτορα φαίνονται ἔνεκκ τῶν ἐπισωρευμένων διαφόρων γεννημάτων, ζώων, λαγανικῶν καὶ ἄλλων παντοίων πραγμάτων, ἀλλο παντοπωλεῖον.

Η Πᾶν-σει-πᾶν ὑπῆρχε διάσημος διά τὴν παιδείαν της γυνή· « διὸ διωρίσθη παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος διδάσκαλος τῆς ὑγειονόπαιδος τῆς πρωρισμένης συζύγου τοῦ ἐπιβόξου. Ἐφιλοπόνησεν αὖτη διάφορα συγγράμματα ἐν καὶ τὸ περὶ τῶν τῆς γυναικὸς καθηκότων ὁ δὲ συγγράψας τὴν βιογραφίκν αὐτῆς ἴεραπόστολος Ἀμιότος μετέφρασεν εἰς τὴν γαλλικὴν τὸ ἐπιγραφόμενον αὐτῆς πόνημα τὰ ἐπτὰ ἀρθρα, ἐξ οὗ σημειώτερά τὰ ἑξῆς ἀποφθέγματα.

« Τέσσαρά τινα, λέγει αὕτη, καθίστασιν ἀξιέραστον τὴν γυναικά τὴν ἀρετὴν, οἱ λόγοι, η ἔψις καὶ αἱ πράξεις. Η ἀρετὴ πρέπει νὰ ἔναιται στερεά, ὄλοσχερή, σταθερή, ἐλευθέρα πάστης σκιᾶς. Μηδόλιος δὲ ἐστω τῇ γυνῇ σλαχηρός, ἀπότης, βάρβαρος, πατιδικιώδης τὴν ἀκριβολόγος. Οἱ λόγοι αὐτῆς ἔστωσαν εὔσχημοι, εὐγενεῖς, μεμετρημένοι. Δὲν πρέπει νὰ ἔναιται σιωπηλή, ἀλλ' οὐτε πολύλογος. Μηδέποτε νὰ δμιλῇ περὶ πραγμάτων κοινῶν καὶ ποταπῶν, ἀλλὰ μάτι πάλιν περὶ ὑψηλῶν, μάτι μὲν ἐπιζητή φράσεις τετορευμένας. Ἐὰν τυχὸν ἔχῃ ἐπιστημονικὰς τὴν φιλολογικὰς γνώσεις δὲν πρέπει νὰ κάμην ἐπίδειξιν, διότι προξενεῖ μεγίστην ἀηδίαν γυνὴ παρεισάγουσα εἰς τὰς δμιλίας αὐτῆς πράγματα ἱστορικά, ἐπιστημονικά τὴν φιλολογικά. Ἐνῷ ἀπέ-ἔναντίκς τὴν ὑπολήπτοντας ἐὰν ἔναιται μὲν πεπαιδευμένη, δὲν δμιλεῖ δὲ περὶ οὐτιδιανῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὅμιλεῖ μόνον περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν ἀντικειμένων ὅσάκις τὴν περίστασις τὸ καλῆ.

» Η ὥραιοτης τῇ; Ὁφεως καθίστησιν ἀξιέραστον τὴν γυναικα, ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἐκ τῶν ἐφ' ἡμῖν. Καὶ δημως τῇ γυνῇ καθίσταται ἵκανῶς ἀξιέραστος τῷ συμβίῳ, ἔχουσα δεῖποτε τὸ βλέμμα ἵλαρδν, τὴν φωνὴν γλυκεῖσαν, τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐνδύματα καθηκρά, τὸ φόρεμα ἐκλεκτὸν, κομψὸν καὶ μὴ ἐπιτετηδευμένον, τοὺς δὲ λόγους καὶ τὴν συμπεριφορὰν σεμνά.

» Λί πράξεις τῆς γυναικὸς ἔστωσαν σεμναὶ τελενούσαι πάντοτε εἰς ἔντεμον εὐχρέστησιν τοῦ φρονίμου ἀνδρὸς, καὶ πρὸς παράδειγμα τῶν τέκνων καὶ ὑπηρετῶν. Τὰ πάντα νὰ πράττῃ ἐν ἀρμοδίᾳ χρόνῳ γωρίς δημως νὰ καθίστηται ὑπόδουλος τῆς περιστάσεως, ἀνευ σπουδῆς τὴν βραδίτητος μὲ προσοχὴν καὶ ἀνευ ἀνησυχίας μὲ χάριν καὶ μὴ ἐπιτετηδευμένως.»

Ἐπιστρέφων ποτὲ ἐκ τοῦ κυνηγίου, εἰς δὲ τὸν ἔκδοτος δὲ Αὐτοκράτωρ Τσι-κάο-τὴ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ λογίου Φάν κὴν, ἔκοψεν ἐκ τίνος ἀγροῦ στάχυν καὶ δείξεις αὐτὸν πρὸς τὸν λόγιον ἐπήνει τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ὥραιοτητακ ὁ δὲ Φάν-κὴν ὠφεληθεὶς ἐκ τῆς περιστάσεως ἵνα ἀποτρέψῃ τὸν Αὐτοκράτορα τῶν συνεγῶν κυνηγίων, ἀπήντησε· « Ταῦντι δὲ στάχυς

εἶναι ὠραιότατος, ἀλλὰ σὺ, ὡς Αὐτοκράτορ, δὲν ἐπρόσεξες ἡ εἰς μόνην τὴν ὄψιν αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτοῦ μέρχους καὶ κόπους τῶν γεωργῶν. Άν ἐλάμβανες ὑπὲρ ὄψιν τοὺς ἰδρωτας ὑφ' ὃν κατέβρεξε τοὺς στάχυες τούτους ὁ λαός σου, τὰ κυνήγια ἐπὶ πολὺν καιρὸν δὲν θίελον σοὶ εἶναι ἀρεστά. » Καὶ δηντος οἱ λόγοι οὗτοι ἐχρητίμευσαν εἰς τὸ νὰ μετριάσωσι τὴν πρὸς τὸ κυνήγιον μεγάλην κλίσιν τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ο Αὐτοκράτωρ Τσι-τούγγ, δὲ διακρίθεις ἐπὶ ἀνδρείᾳ καὶ φρονήσει, συνήθιζε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς αὐλικοὺς καὶ μεγιστάνκ.; « Φοβοῦμαι μὴ τὴν εὐθυμίαν τὴν ἀθυμίαν μὲ ὠθήσασιν ἐνίστε εἰς τὸ νὰ βραχεύσω τὴν τιμωρήσω ἀλλογας τινά τούτου ἔνεκκ σᾶς προτέρω νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς ἐλευθέρως ὅσάκις θίελα υποπέσει εἰς τοιοῦτον τι ἀμάρτημα. Οὗτω δὲ καὶ σεῖς δρείλετε νὰ ἀκροάζεσθε ἀγογγύστοις τὰς συμβουλὰς τῶν ἄλλων ὅσάκις σᾶς φανερώσωσι τὰς ἐλλείψεις σας. »

Ἴνκ μὴ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀπομανθάνωσιν οἱ στρατιώται τὰ τοῦ πολέμου, συνέστησεν οὗτος στρατιωτικὰ σχολεῖα, ἐν οἷς σὺν τοῖς ἄλλοις ἐγμενάζετο καὶ αὐτὸς δὲ ἴδιος.

Συμβουλευόμενός ποτε ὑπὸ τίνος τῶν μεγιστάνων ἵνα μὴ ἐκτίθηται εὐκόλως, ἀπήντητε τάδε· « ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ μου ἔγω εἴμι ως δὲ οὐκογενειάρχης ἐν τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ, καὶ φέρω ἐν τῷ κόλπῳ μου πάντας τοὺς πεφιλημένους ὑπηκόους μου ως δὲ πατήρ τὰ ἴδια αὐτοῦ τέκνα τί ἔχω λοιπὸν νὰ φορῶμαι; » Ο Αὐτοκράτωρ οὗτος συνέγραψε καὶ πολιτικόν τι πόνημα ἐπιγραφόμενον Χρυσοῦν κάτοπτρον ἢ τέλη τοῦ βασιλεύειν, οὗ δὲ ἴεραπόστολος Χάρβιος μετέφρασε γαλλιστὶ ἀποσπάσματέ τινα, ὡς σημειώτερά τὰ ἑξῆς·

« Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἡμερησίων δημοσίων ἐργασιῶν μου εὐχαριστοῦμαι νὰ πλανῶμαι νοσορῶς τὴν ὑπόλοιπον ὄραν τῇ; ήμέρας εἰς τὴν ἴστορίαν τοῦ παρελθόντος, καὶ νὰ ἐξετάζω τὰ θήη ἐκάστης τῶν δυναστειῶν μας, τὰς κακὰς τὴν κατὰ καιροὺς ἡγεμόνων, τὰς ἐπαναστάσεις καὶ τὰς ἐπενεγκρύσας αὐτὰς αἰτίας, καὶ πάντοτε ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης ὠφελοῦμαι. Όταν δὲ ίδιως ἐξετάζω τίνι πρόπορο ἐνῷ πάντες οἱ ἡγεμόνες ἐπιθυμοῦσι νὰ βασιλεύωσιν ἡσύχως καὶ νὰ μεταδίδωσιν εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν τὴν βασιλείαν, γεννῶνται τάσαι ταραχῆς καὶ ἐπαναστάσεις, εὑρίσκω δτοις ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον αἰτία τούτων εἶναι τὴν ἀμέλειαν τῶν ἡγεμόνων εἰς τὴν περὶ ἐκατούς ἑξετασιν, καὶ τὴν παραδοχὴν τῶν ὄροντων συμβουλῶν, διὸ οὐτως ἀποτυφλοῦμενοι παραγγιωρίζουσι τὰ γρέη αὐτῶν, οὐδὲ θεωροῦσι τὰς πλάνας των, καὶ κατὰ μικρὸν ἐπιστρέφουσι τὸν ίδιον ὄλεθρον. Άφεν δὲ ἐρευνήσω ἐν τῇ ἴστορίᾳ τοῦ; κανόνας τοῦ κακῶς διοικεῖν καὶ τὰς

αιτίας τῶν δικρόρων ἐπαναστάσεων, ἐφαρμόζω τὰ παραδείγματα εἰς τὰς περιστάσεις τῆς ἐποχῆς καὶ ζητῶν ὑπέρω τὰς ἐλλείψεις μου καὶ τοὺς ἀρόπους τῆς θεραπείας.

«Πρώτιστον καθήκον καλῆς κυβερνήσεως ἔστω τὸ νὰ μὴ διορίζῃ καὶ προσθέσῃ, μάλιστα εἰς ὑψηλὰς θέσεις, ἀνδρας ἀνικάνους καὶ ἄνευ ἀρετῆς. Οὐ αὐτοκράτωρ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς ὑπερτάτης τοῦ Κράτους θέσεως, ὅφείλει νόμον ἀγαπῆ τὸν λαόν, καὶ πάντι σθένει νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν εὐτιμερίαν αὐτοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἀπαιτεῖται νὰ διατηρῇ τάξιν καὶ ἀσφάλειαν. Διὰ μὲν τὴν τάξιν πρέπει νὰ ἔκδιδῃ φρονίμους νόμους καὶ πρῶτος νὰ διδῷ τὸ παράδειγμα τῆς δικαίας καὶ ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐφαρμογῆς· διὸ δὲ τὴν ἀσφάλειαν νὰ διατηρῇ δροφυλακὴν δυναμένην νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐν τῷ κράτει εἰσέλᾱν τῶν ἔχθρῶν.

» Εἶτε δυσχερεστέρα καθίσταται ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑπαλλήλων ὡστε ἔκαστος νὰ διορίζεται εἰς τὴν καταλληλοτέραν καὶ ἀνάλογον εἰς τὰς γνώσεις του θέσιν, τουτέστι μεταξὺ τῶν ἴκανων νὰ ἐκλέγεται δικαιονότερος, καὶ μεταξὺ ἀνθρώπων ἵστης ἴκανοτητος ὁ καταλληλότερος διὰ τὴν προκειμένην θέσιν· πλὴν εἰ καὶ λίγην δυσχερεῖ τὸ ἔργον τοῦτο, καθίσταται ὅμως ἀναγκαιότατον εἰς τὸν βουλόμενον νὰ κυβερνήσῃ καλῶς.

» Οὐκ ἔστι βασιλεὺς ἄνευ βασιλείου, τὸ δὲ βασιλεῖον συνιστᾶσιν οἱ λαοί. Οὐ βασιλεὺς δὲ καταθλίθων τὸν λαὸν ἵνα ἐπισωρεύσῃ θησαυροὺς δρυιάδες τὸν φρεγοβλαστήν τὸν τέμνοντα τὴν ἔχυτον εἰς τὰς ἀναπληρώσης τὴν γαστέρα αὐτοῦ· οὗτως δὲ μὲν γαστήρ εὐχαριστεῖται προσκαίρως, τὸ δὲ σῶμα καταστρέφεται διὰ παντός. Τὰ δυστυχήματα τῶν θύνων πηγάζουσι συνεχέστερον ἐξ ἐτωτερικῶν ταραχῶν ἢ ἐκ ξένων πολεμίων. Οὐ γεμών δὲ καταθλίθων τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ γογγύζῃ, ἐκ τῶν γογγυσμῶν δὲ προέρχονται αἱ στάσεις, καὶ ἐξ αὐτῶν μυρία κακά εἰς τὸν λαὸν καὶ τὸν γεμόνα. »

Περιδιαβάζων ποτὲ δὲ αὐτοκράτωρ αὐτος μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ παρὰ τὰς δύομις ποταμοῦ, εἶπε διεῖχε μικρὰν λέμβον· « Προσέξατε πῶς τὰ αὐτὰ κύματα τὰ ὑποστηρίζοντα ἐν γαλήνῃ τὴν μικρὰν ταύτην λέμβον, ἐξαγριούμενα ἐν τρικυμίᾳ καταποντίζουσιν αὐτήν. Τὰ κύματα τέκνα μου, εἰκονίζουσι τὸν λαόν, καὶ ἡ μικρὰ λέμβος τὸν αὐτοκράτορα. » Αποβιώσαντος τοῦ αὐτοκράτορος τούτου πάντες οἱ παρ' αὐτῷ ξένοι πρεσβευταὶ ἐδίλωσαν τὴν λύπην των κατὰ τὰ εἰθισμένα, οἷον τινὲς μὲν κείροντες τὴν κόμην, ἄλλοι δὲ τραυματίσαντες τὰ πρόσωπα καὶ ἄλλοι ἐξαγαγόντες αἴματα ἐκ τῶν ὕτων αιμτῶν, παρὰ τὸν νεκρὸν τοῦ αὐτοκράτορος· ἄλλοι δὲ ἄλλως πῶς, μάλιστα δύω Τάρταροι ἐζήτησαν νὰ αὐτοχειρίσθωσι·

ἄλλοι ἐμποδίσθησαν κατὰ τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ παραγγελίαν. Δέκα καὶ τέσσαρες δὲ τῶν βασιλέων ἀνήγειρον τὰ ἔκυπταν ἀγάλματα παρὰ τὸ μαυσώλειον αὐτοῦ εἰς τεκμήριον σεβοχροῦ.

Σινός τις ἱστορικὸς δριλῶν περὶ τῶν ἐκλειπουσῶν δυναστειῶν Τσίν καὶ Σύν λέγει· « Οὐ δλεθρος τῶν δυναστειῶν Τσίν καὶ Σύν προηλθεν ἐκ τοῦ διατάτην τοῦ κράτους διοικησιν ἥθελησαν νὰ διευθύνωσιν ἀπ' εὐθείας οἱ ίδιοι δυνάσται καὶ τὰς ἐλαχίστας μποθέσεις. »

Ο δὲ αὐτοκράτωρ Κιά-κιγγ λέγει ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ (1818) περὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δυστυχημάτων, τάδε· « Άφοῦ δὲ Κάστελλος παρέδωκεν εἰς ἐμὲ ως εἰς διάδοχον τὴν αὐτοκρατορίην σφραγίδα, ἥκιλούθησα ἐπὶ τρία ὅλοληρα ἐτη νὰ διδάσκωμαι ὑπ' αὐτοῦ τὰ περὶ τοῦ τρόπου τοῦ κυβερνήσεως· οὗτοι κατενόησα διτεῖς οὐδὲ διεπέρησις τοῦ βασιλείου καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως κρέμαται ἀπὸ τοῦ νὰ σέβηται τις τὸν οὐρανὸν, νὰ μεμῆται εἰς τὰ καλὰ τοὺς προκατόχους, ν' ἀγαπᾷ τὸν λαόν καὶ νὰ καταγίνηται μετὰ Ζήλου εἰς τὰ διοικητικὰ χρέη. Άναλαβών τὰς ἡνίας εἰργάσθησαν πάντοτε μετὰ φρονήσεως· Βεκεπτόμην ἀκαταπαύστως καὶ ωρίμως, έτι δὲ καὶ μετά τινος σεβοχροῦ περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων μοι καθηκόντων. Εἴχον πάντοτε ὑπ' ὅψιν έτι δὲ οὐρανὸς ἀνυψοῦ τοὺς ἡγεμόνας μόνον πρὸς χάριν τῶν λαῶν, ὃν η συντήρησις καὶ η ἀγωγὴ ἐξαρτάται ἐκ τῆς διαθήσεως ἐνδέ καὶ μόνου. Κατὰ τὰς ὀργὰς τῆς βασιλείας μου ὑπῆρχεν ἐνοπλος ἀνταρσία· οὗτον ἐπὶ τέσσαρας ἔτη ἐνησχολήθην εἰς συγκρότησιν στρατοῦ ὅληγουμένου ὑπὸ ἴκανων ἀξιωματικῶν, καὶ οὕτω κατέπιεστα τὴν στάσιν· ἐπελθούστης δὲ τῆς τάξεως καὶ ησυχίας οἱ γεωργοὶ ἐξηκολούθουν τὰς ἐργασίας αὐτῶν ἀφόβως καὶ φαιδρῶς ὑπὸ τὴν προστασίαν μου, θην πάντοτε ἐπεδεψύθεισα τῷ φιλτάτῳ μοι λαῷ . . . . Εἰρήνη καὶ εὐτυχία πάντοιον ἐθείλεισε . . . . Πεπεισμένος δὲ αἱ ἐσφαλμέναι διαδασκαλίαι φθείρουσι τοὺς λαοὺς, ἐξέδωκα ἐπανειλημμένας διαταγὰς καὶ δηκγίας περὶ τούτου . . . . Νῦν δὲ ἐσπευσα ἀσθενῶν, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν προγόνων μου, νὰ διερίσω διάδοχον τὸν υἱόν μου τὸν κατὰ τὴν ἀνταρσίαν ἀντισταθέντα γενναίως εἰς τοὺς ἐπαναστάτας· εἰς τὸν ἐφόνευσε δύω διεκορπίσας τοὺς ἄλλους . . . . Εἶναι ἐλεήμων, ταπεινός, φρόνιμος καὶ γενναῖος . . . . Τὰ χρέη τοῦ βασιλέως συνίστανται εἰς τὸ νὰ γνωρίζῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ν' ἀνακουφίζῃ τὸν λαόν. Επὶ ἴκανὸν καὶ πρὸ τὰς ἐμελέτησα καὶ μοι ἐφάνησαν λίγην δύσκολα. Τέκνον μου, σκέψου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ωρίμως· ἐκτέλεσσον αὐτὰ μετὰ σταθερότητος· διδέ τὰς θέσεις εἰς τοὺς φρονίμους, ἐναρέτους καὶ μὲ λευκάς τρίχας ἀγάπα καὶ περίθαλπε τοὺς μελανότριχας· καὶ ἐν λόγῳ

πράττε οὕτως ὅστε ή οἰκογένειά σου νὰ διατηρήσῃ τὸ κλέος αὐτῆς ἐπὶ μυρίκις μύρια ἔτη. »

Οὐνούν Λύτοκράτωρ ἀνῆλιξ ὃν εὑρίσκεται ὑπὸ κηδεμονίαν, ή δὲ μήτηρ καὶ οἱ κηδεμόνες αὐτοῦ φροντίζουσι νὰ τὸν ἀναθρέψουσιν ἐπὶ τὸ εὐρωπαϊκόν· θύεν παρέλασθον διδασκάλους εὐρωπαίους, οἵτινες τὸν διδάσκουσι σὺν τοῖς ἄλλοις τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ μάλιστα τὴν γαλλικήν.

I. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

ΙΣΤΟΡΙΑ

τ. 1.

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

(Συνέχ. Ιδε τόμ. ΙΔ'. Φυλλ. 330, 331, 334, 336 καὶ 338.)

Η ἐλαχίστη περίστασις ἡ συνταράσσουσα πρὸς στιγμὴν τὴν μονόβονον νέρκωσιν ὑπάρξεών τινων ἐπαρχιῶν, γίνεται δεκτὴ ὡς εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Η δ' ἀφίξεις καὶ ἐγκατάστασις τῆς Σιβύλλης ὑπὸ τὴν ἔξειναν στέγην τῶν Βομβενίλ ἐθεωρήθησαν τῷ δοντὶ εὐλογία. Ἀπειρος ἀγαλλίασις διεχύθη εὐθὺς ὡς πυροτέχνημα εἰ; ἀπαντα τὸν οἶκον, ἀπὸ τῆς σινικῆς αἰθούσης, ὅπου πεντηκοντάς μανδαρίνων ἐμειδία αἰωνίως εἰς τὸν Κύριον Βομβενίλ, δοτις αἰωνίως ἐμειδία εἰς τοὺς μανδαρίνους, μέχρι τοῦ μαγειρείου, ὅπου ή Κυρία Κωνσταντία ἔτρεξε νὰ σχολιάσῃ τὸ νέον τοῦτο δοσὸν ταχέιος ἐπέτρεψεν αὐτῇ ἡ πολυταρκία της. Ο δὲ ἵπποτης Θεόδωρος, πρῶτον κίνημα ἔσχε κατὰ τὴν μεγάλην ταυτην περίστασιν νὰ καταβῇ εἰς τὸ ὑπόγειον καὶ δεύτερον νὰ φέρῃ δύο κοτύλας οἴνου παλαιοῦ, ὅπως τιμήσῃ τὴν θυγατέρα τῶν Φερίων, αὐτὸς ἐκεῖνος ἥδυνδυνος. Πάντες δ' ἐκάθισαν περὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ τῆς εὐχαρίστου ταύτης ταραχῆς, ητίς ὑποθαλπομένη ὑπὸ τῶν κακπνῶν τοῦ γενματος ἔτράπη εἰς χαίμαρρον πολυλόγων γραυογιῶν. Οἱ γείτονες καὶ αἱ γείτονες, αἱ συνήθειαι των, αἱ πολιτικαὶ των γνῶμαι, ὁ στολισμός των τῆς τελευταίας Κυριακῆς ἐπεθεωρήθησαν διαδοχικῶς ὑπὸ τῆς οἰκοδοσούντος, ἐν γένει μεμφθείστης τοὺς μὲν καὶ μὴ ἐγκρινάσσεις τοὺς δέ. — Άλλ' ή Κυρία Βομβενίλ μὴ λησμονήτασσα τὸν ήθικὸν σκοπὸν τῆς ἕορτῆς, ἀνεμίγνυε ποῦ καὶ ποὺ εὔσεβη διήγησιν διδακτικῶν ἀνεκδότων συνοδευομένων καὶ ὑπὸ βλεμμάτων ἐκφραστικῶν πρὸς τὴν Σιβύλλαν ἀκοντιζομένων. Ότε μὲν μικρὰ κόρη, κακῶς προσευχηθεῖσα, ἐσύρθη τὴν νύκτα ἀπὸ τῶν ποδῶν, ὅτε δὲ μικρὰν ἀγόριον, διότι δὲν προσεῖχεν

εἰς τὸ μάθημα τῆς κατηγήσεως, ἐμαστιγώθη ὑπὸ ἀσράτου χειρός. Τὰ τρομακτικὰ ταῦτα παραμύθια συνεκίνησαν, φαίνεται, δυστυχῶς περισσότερον τὸν Κ. Βομβενίλ ἢ τὴν Σιβύλλαν. Μήπως καὶ αὐτὸς δὲν εἶδε τὴν παρελθοῦσαν νύκταν ὄνειρον ἄξιον νὰ καταριθμηθῇ μεταξὺ τῶν ἀπαισίων ἐκείνων θαυμάτων; Όνειρεύθη ὅτι ἦτο πρόβκτον καὶ ὅτι ἐβληχάτο μελαγχολικῶς ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψηλοῦ τινος δροսος. Όπως δὲ καταστήσῃ ζωηροτέραν τὴν διήγησίν του ἐνίσχυσεν αὐτὴν διά τινων βληχηθμῶν μιμητικῶν, οἵτινες μόνοι κατάρθωσαν νὰ φέρωσιν εἰς τὰ χεῖλη τῆς Σιβύλλης τὸ πρῶτον τῆς ἐσπέρας ἐκείνης μειδίαμα. — Τέλος κατὰ τὸ διπωρικὸν δίππότης Θεόδωρος ἔψαλεν ἀτμάτια τινα τῶν πατέρων του, ἐξ ὧν τοῦτο μόνον ἐνόησεν ἡ Σιβύλλα, ὅτι δίππότης ἥγάπα νὰ χορεύῃ ἐπὶ τῶν πτερίδων μετὰ τῶν ποιμενίδων, τοῦθ' ὅπερ συνέβαινεν αὐτῷ ἐνίστε μετὰ τὸν ἐσπερινόν. Ἐπειτα δίππότης εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς ἔξαψεως φθάξ, ἤρπασε διὰ τῆς μικρᾶς χειρὸς τὴν ταλαίπωρον Σιβύλλαν καὶ σύρας διὰ τῆς ἄλλης τὴν παχεῖαν Κωνσταντίαν, ἤργισ διὰ τῆς αἰθούσης ζωτρὸν χοροπήδημα δικκοπὲν ἔξαίρηντος ὑπὸ τῆς συντρίψεως στήλης πινακίων καὶ τῆς ἐπωνυμίας ζῶος τετράποδος, ἣν εὐθὺς τῷ ἀπίνειμεν ἡ τρυφερά του ἀδελφή.

Η δὲ Σιβύλλα, ητίς ἥσθιαντο ἔχεται τὴν ὡς ναυαγήσασαν μεταξὺ φυλῆς καννιβάλων, εὗρε τέλος στιγμὴν εύτυχες δταν ἔμεινε μόνη ἐγκατεῖημένη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς φίλης αὐτῆς Κλοτίλδης καὶ κατεκλίθη ὑπὸ τὰ λευκά της περιπετάσματα. Κρύπτουσα τότε τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ προσκεφαλαίου διὰ νὰ μὴ ἀκουσθῇ ὑπὸ τῆς γείτονος κυρίας Κωνσταντίας καὶ δάκνουσα ἔνα βόστρυχον τῆς κόμης της, ἐκλαυσεν ἀρθόνως.

Τὴν ἐπιοῦσαν, δὲ ἀδελφής Ρανὼ ἥλθεν ἐνωρίς εἰς τὸν πύργον. Η Κυρία Βομβενίλ ἐφάνη ἀνήσυχος διότι ἐπὶ τοῦ προσώπου του διέκρινε μικρὰν ἀλλοίωσιν.

— Δὲν εἶναι τίποτε, εἶπεν ἐκεῖνος ἀνέγνωσεν αὐτὴν τὴν νύκτα.

Τὸ πρόγευμα ἀνεζωπύρησεν αὐτόν διακείμενος δὲ καλῶς, δὲ ἀγαθὸς ἀνθρωπος παρέλασε τὴν μαθήτριάν του ὑπὸ τινα σκιάδα τοῦ κήπου καὶ καταθεῖς ἐπὶ μικρᾶς τραπέζης τὸν κυαθίσκον του τὸν περιέχοντα καφφέν, ἐξ οὗ ἤντλεις ἐκ διαλειμμάτων ἐν κοχλιάριον, ἀπήντησε νικηφόρως εἰς τὰ ἀκανθώδη ζπτήματα τὰ δποῖκα ή Σιβύλλα ἔθεσε τὴν προτραίαν. Η δὲ Κυρία Βομβενίλ καθημένη δύο βήματα μακρὰν, ἐπλεκεν ἐπιτηροῦσα δι' αὐστηροῦ βλέμματος τὴν Σιβύλλαν. Παρὰ τὸ σύνηθες δὲ καὶ πρὸς μεγάλην χρᾶν τοῦ ἐφημερίου τὸ μάθημα ἐτελειώθη ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιλογίας παρὰ τῆς παιδίσκης.

Εἰς ἀμοιβὴν τῆς πραθητος ταύτης, ή Κυρία Βομβενίλ διέταξεν εὐθὺς ἐν τῇ σινικῇ αἰθούσῃ μικρὰν